

Karlshamns kommun

Översiktlig granskning av delårsbokslut per 2021-08-31

Syfte med granskningen

- ▶ EY har på uppdrag av kommunrevisionen i Karlshamns kommun gjort en översiktlig granskning av delårsrapporten per 2021-08-31.
- ▶ Enligt kommunallagen ska revisorerna bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat.
  - ▶ Delårsrapporten upprättad enligt god redovisningsssed och ger en rättvisande bild av resultat och ställning?
  - ▶ Balanserat resultat kan nås vid årets slut?
  - ▶ Antagna finansiella målen uppnås?
  - ▶ Verksamheten har bedrivits så att fullmäktiges beslutade mål och inriktningar för verksamheten kan nås?

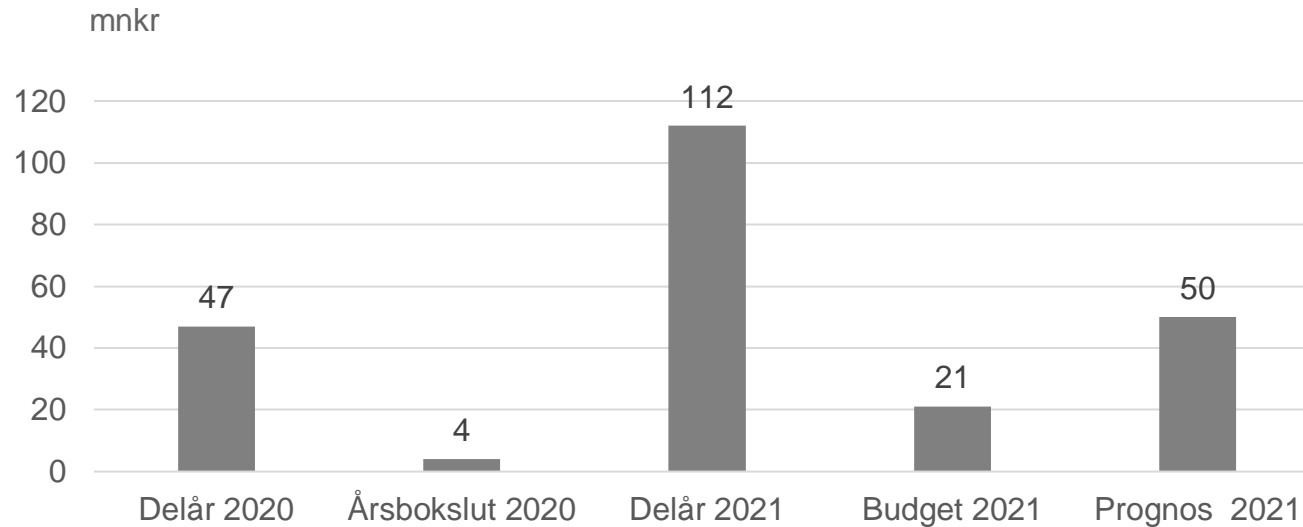
Bokslutsprocessen

- ▶ Granskningen av delårsrapporten genomfördes under oktober 2021 och har omfattat följande:
  - ▶ Analytisk granskning
  - ▶ Intervjuer med ansvariga
  - ▶ Stickprovsvis genomgång av bokslutsdokumentation och avstämning av stödjande underlag
- ▶ Rapporten är begränsad till väsentliga avvikelser och omfattar kommunens bokslut.

Periodens resultat med jämförelsetal samt prognos och budget för helåret (mnkr)

- ▶ Resultatet för perioden januari-augusti 2021 uppgår till 112,0 mnkr (resultatet för motsvarande period 2020 var 47,0 mnkr).
- ▶ Prognosen för 2021 uppgår till 50,0 mnkr, vilket är 29 mnkr högre än budget.

Resultat för perioden jan-aug 2021 jämfört med perioden föregående år

	Utfall t.o.m. 2021-08	Utfall t.o.m. 2020-08	Skillnad
Nettokostnad exkl. avskrivningar	-1 239,0	-1 247,0	+8,0
Avskrivningar	-72,0	-61,0	-11,0
Verksamhetens nettokostnader	-1 311,0	-1 308,0	-3,0
Skatteintäkter	1 063	995,0	+68
Generella statsbidrag och utjämning	351,0	352,0	-1,0
Finansnetto	9,0	8,0	+1,0
Årets resultat	112,0	47,0	65,0

- ▶ Verksamhetens nettokostnad har ökat jämfört med föregående år med -3 mnkr.
- ▶ Skatteintäkter är högre än föregående år emedan generella statsbidrag och utjämning är i nivå med föregående år. SKR senaste prognos visar på en positiv utveckling.

Prognos jämfört med budget 2021

	Prognos helår 2021	Budget helår 2021	Avvikelse	Utfall helår 2020
Nettokostnad exkl. avskrivningar	-1 969,0	-1 965,0	-4,0	-1915,0
Avskrivningar	-112	-100	-12	-106
Verksamhetens nettokostnader	-2 081,0	-2 065,0	-16,0	-2 021,0
Skatteintäkter	1 591	1 550	+41,0	1 486,0
Generella statsbidrag och utjämning	527,0	527,0		527,0
Finansnetto	13,0	9,0	+4,0	12,0
Årets resultat	50,0	21,0	+29,0	4,0

- ▶ Totalt prognosticeras ett resultat som är 29 mnr högre än budget.
- ▶ Nettokostnaden i prognosen är 16 mnr högre än budgeterat. Skatteintäkter överstiger budget med 41 mnr.
- ▶ I prognos helår är de huvudsakliga avvikelserna gentemot budget helår underskott för Arbete och Välfärd -36 mnr och den positiva utvecklingen avseende skatteintäkter.
- ▶ Det finns ett antal osäkra faktorer i prognosen t ex utveckling av skatteintäkter men även kring hur utvecklingen Covid-19 påverkar verksamheterna sista kvartalet.

Driftbudgetavräkning, prognos för helår i jämförelse med budget

Belopp i mnkr	Avvikelse Prognos/ budget
Nämnder	
Kommunfullmäktige	0,0
Överförmyndarnämnd	0,0
Kommunrevision	0,0
Kommunstyrelse	-4,0
Utbildningsnämnd	0,0
Teknik och fritidsnämnd	-2,0
Kulturnämnd	0,0
Omsorgsnämnd	7,0
Byggnadsnämnden	2,0
Arbete och välfärd	-36,0
Summa nämnder	-34,0
Finansförvaltning	
Pensioner	12,0
Skatter, generella statsbidrag	42,0
Finansiella intäkter	1,0
Finansiella kostnader	3,0
Avskrivningar	3,0
Jämförelsestörande poster	-5,0
Anslag till förfogande	8,0
Summa finansförvaltning	63
Total avvikelse, årets resultat	29,0

Avvikelser mellan prognos och reviderade budgetramar framgår i tabell

Nämnd för Arbete och Välfärd (-36,0 mnkr)

- ▶ Underskottet beror på obalans i budget samt nya volym- och kostnadsökningar. Prognosen vid delåret är något bättre än föregående prognos.
- ▶ Underskottet redovisas till stor del (-22 mnkr) på ledning och gemensamt där i ligger obalansen i budgeten. Barn och familj redovisar -7,5 och försörjning -4,9 mnkr.
- ▶ Handlingsplan har tagits fram för nämnden.

Kommunstyrelse (-4,0 mnkr)

- ▶ Merparten 3,5 mnkr, förklaras av kostnader för Båtmansgården i glappet mellan att Omsorgsförvaltningen flyttar ut och Arbete och Välfärd flyttar in och då det ej ansetts motiverat att belasta Arbete och Välfärd med dessa kostnader då det inte bidrar till lägre kostnader totalt sett.
- ▶ Lägre intäkter p g a Pandemin som förra året påverka Teknik- och fritidsnämnden men där budgeten i år flyttats till KS.

Driftbudgetavräkning, prognos för helår i jämförelse med budget

Belopp i mnkr	Avvikelse Prognos/ budget
Nämnder	
Kommunfullmäktige	0,0
Överförmyndarnämnd	0,0
Kommunrevision	0,0
Kommunstyrelse	-4,0
Utbildningsnämnd	0,0
Teknik och fritidsnämnd	-2,0
Kulturnämnd	0,0
Omsorgsnämnd	7,0
Byggnadsnämnden	2,0
Arbete och välfärd	-36,0
Summa nämnder	-34,0
Finansförvaltning	
Pensioner	12,0
Skatter, generella statsbidrag	42,0
Finansiella intäkter	1,0
Finansiella kostnader	3,0
Avskrivningar	3,0
Jämförelsestörande poster	-5,0
Anslag till förfogande	8,0
Summa finansförvaltning	63
Total avvikelse, årets resultat	29,0

Avvikelser mellan prognos och reviderade budgetramar framgår i tabell

Skatter, generella statsbidrag (+42,0 mnkr)

► Budgeterade skatteintäkter och generella statsbidrag har positiv helårsavvikelse på +41,6 mnkr enligt den senaste prognosen från SKR 2021-08-26 och det är en ökning med 3,7 mnkr i jämförelse med prognosen från SKR 2021-04-29. Budgeten har ökat enligt beslut i KF § 93 med 2,3 mnkr för att finansiera tilläggsanslaget för löneökningkostnader med anledning av lärarnas engångsbelopp och nettoeffekten blir 1,4 mnkr.

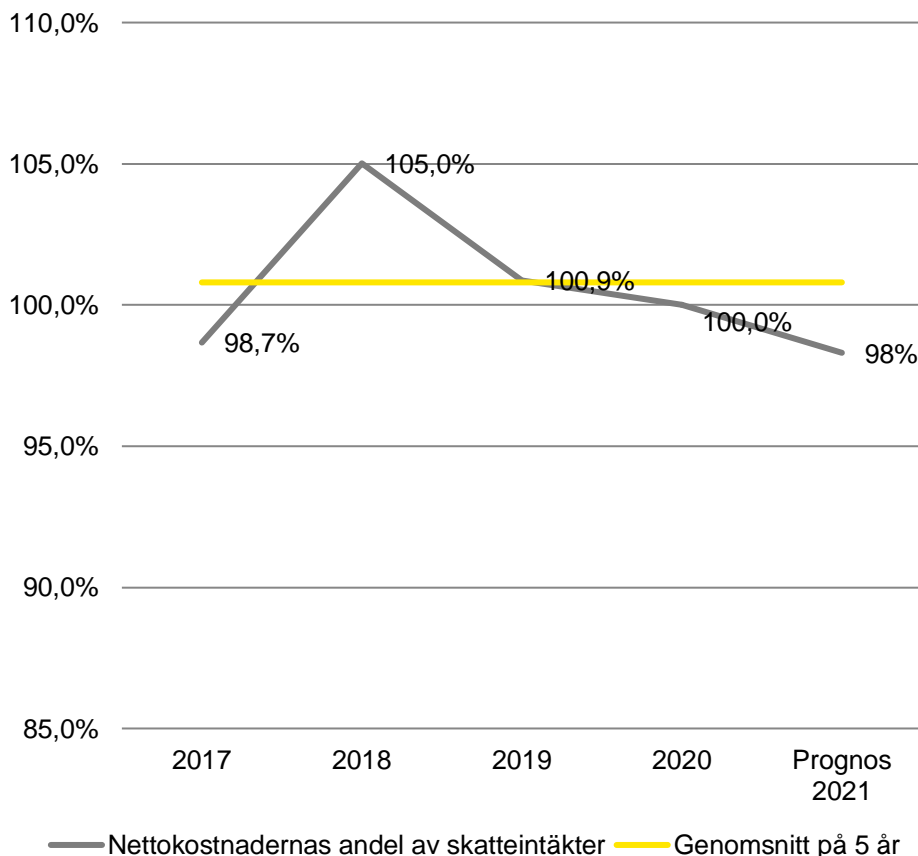

Strategiska frågor

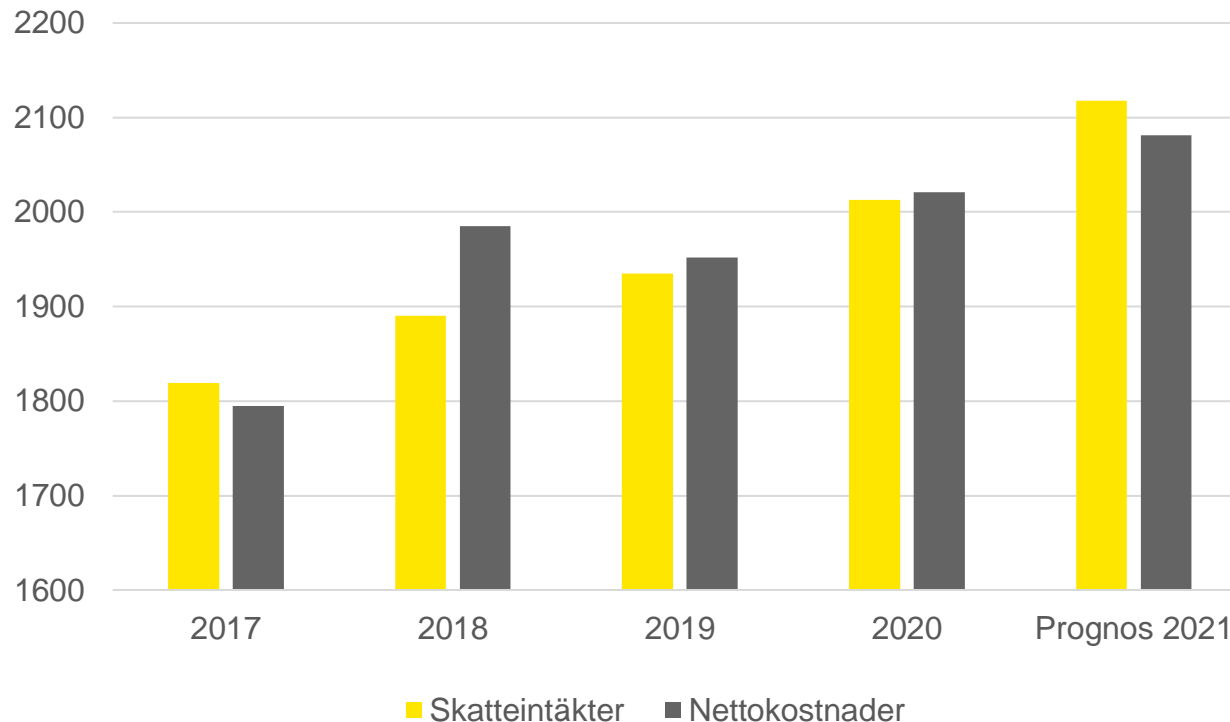
Strategiska frågor: Utveckling Nettokostnadsandel

Nettokostnadernas andel 2017-2021

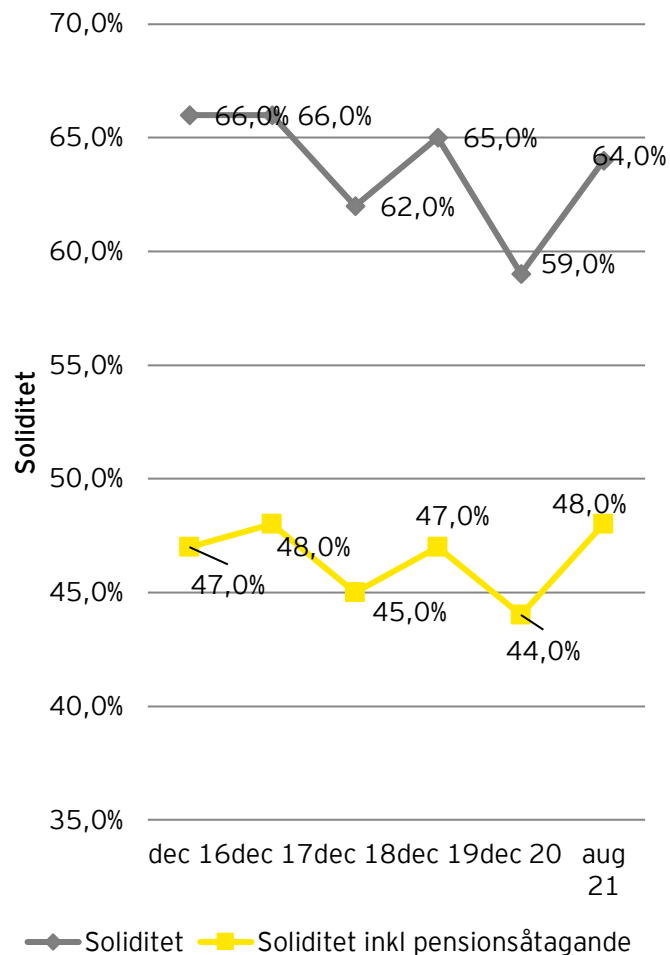
- ▶ Grafen visar nettokostnadernas andel av skatteintäkter. Måttet mäter om verksamheten bär sig och ger ett överskott för framtida investeringar.
- ▶ För 2021 beräknas nettokostnaderna uppgå till 98,0 % av skatteintäkterna. Förbättringen beror delvis på högre statsbidrag.
- ▶ Vid mätning över perioden 2017-2021 konstateras att medelvärdet uppgår till 100,8%.
- ▶ Osäkerhetsfaktor kan vara framtida statsbidrag som i år varit en faktor till förbättringen.

Strategiska frågor: Nettokostnader och skatteintäkter/generella statsbidrag

- ▶ Prognos 2021 visar på ett trendbrott sett till att nettokostnader understiger skatteintäkter vilket inte varit fallet sedan år 2017. Skatteintäkterna har ökat men större statsbidrag har också utbetalats till kommunen vilket påverkar under 2021.

Strategiska frågor: Soliditet

- ▶ Soliditeten, det egna kapitalet i förhållande till totalt kapital, är 65% per 2021-08-31.
- ▶ Då kommunen använder sig av den s.k. blandmodellen för redovisningen av pensionsförpliktelser redovisas en del av pensionsförpliktelsen som en ansvarsförbindelse.
- ▶ Om den delen som redovisas som en ansvarsförbindelse beaktas i soliditetsberäkningen blir utfallet per 2021-08-31 ca 48 % vilket är en ökning på ca 4 procentenheter och ett resultat av att kommunen följer RIPS21.

God redovisningssed

God redovisningssed

- ▶ Kommunen har tillämpat samma redovisningsprinciper vid upprättandet av delårsrapporten 2021-08-31 som i årsredovisningen 2020.
- ▶ Kommunen har upplyst om avvikelser från god redovisningssed under tillämpade redovisningsprinciper i delårsrapporten. Avvikelserna bedöms inte vara väsentliga för resultatet.

Information om redovisning av privata medel

- ▶ RKR har under våren 2021 gett ut vägledning för hur kommuner och regioner hur privata medel ska redovisas enligt god redovisningssed.
- ▶ Kommun och regioner kan under vissa omständigheter förvalta privata medel, exempelvis när en individ inte har någon förordnad ställföreträdare men har behov av att få stöd i att hantera sin ekonomi.
- ▶ För att säkerställa god redovisningssed och kontroll när det gäller ovanstående transaktioner så förutsätter det att:
  - ▶ in- och utbetalningar ska kunna styrkas med verifikationer
  - ▶ det är lämpligt att använda separat balanskonton för särredovisning av medel som handhas för annans räkning. Kommun och region kan även gärna använda en reskontra för att underlätta uppföljning och kontroll.
  - ▶ Hanteringen av privata medel beskrivs i systemdokumentationen.
- ▶ I balansräkningen redovisas medel som innehas för annans räkning som en separat post under likvida medel, omsättningstillgångar respektive som kortfristig skuld om beloppet är väsentligt. Om beloppet inte är väsentligt lämnas upplysningar i not till likvida medel.

Nyheter forts.

Idéskrift för redovisning av leasing och hyresavtal

- ▶ RKR har i december 2020 släppt en idéskrift för redovisning av leasing och hyresavtal.
- ▶ Skriften är en vägledning för kommuner och regioner till lagstiftning och relevant normgivning där sådan finns och ger några exempel på hur beräkningarna kan se ut i samband med finansiella leasingavtal.
- ▶ Syftet är också att lämna vägledning om hur vanliga praktiska utmaningar och fallgropar vid redovisning av finansiell leasing ska hanteras.

Nyheter, forts

- ▶ Finansdepartementet beslutade i september 2020 om ett kommittédirektiv (Dir. 2020:88). En utredning skulle titta på "En effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner". Utredningen har pågått i c:a ett år. Utredningen bedömer att det nuvarande regelverket i huvudsak har fungerat väl, men att det behövs förändringar på ett antal punkter, bland annat för stärka långsiktigheten i den ekonomiska planeringen och att minska möjligheterna att skjuta upp nödvändiga anpassningsåtgärder när ekonomin är i dåligt skick.
- ▶ **Utredningens förslag i korthet:**
  - ▶ Det nuvarande begreppet god ekonomisk hushållning ersätts med *god kommunal hushållning* i kommunallagen. En god kommunal hushållning innebär att kommuner och regioner ska förvalta sin ekonomi på ett säkert och långsiktigt hållbart sätt. Ekonomin sätter den yttre gränsen för verksamheten, som ska vara ändamålsenligt utformad och ha en hög effektivitet. God kommunal hushållning ska även gälla för de kommunala företagen.
  - ▶ Kommuner och regioner ska ta fram ett tioårigt, rullande program för en god kommunal hushållning. Programmet ska innehålla mål och riktlinjer för hur god kommunal hushållning ska uppnås. Mål ska anges för *ekonomiskt resultat, soliditet inklusive pensionsåtaganden, självfinansieringsgrad av investeringar och för låneskulden*. Konsekvenserna för verksamheten av de fastställda målen ska beskrivas. Programmet ska även ange tillåten risk vid lån och placeringar.

Nyheter, forts

- ▶ En viss skärpning görs av det s.k. balanskravet, som är den kortsiktigt lägsta godtagbara nivån för resultatet ett enskilt år och inte liktydigt med god kommunal hushållning. Det enda undantaget från balanskravet som ska vara möjligt är om kommunen eller regionen har en stark finansiell ställning, som främst innebär krav på en soliditet inklusive pensionsåtaganden på minst 50 procent. Synnerliga skäl tas bort. Tiden för att återställa ett negativt resultat kan förlängas från tre till sex år om det finns särskilda skäl.
- ▶ En resultatreserv införs för ökad flexibilitet i balanskravet, genom att överskott under vissa omständigheter kan sparas och användas senare.
- ▶ Den nuvarande resultatutjämningsreserven avvecklas och ersätts med en statligt finansierad inkomstgaranti vid djupa konjunkturfäll.
- ▶ Kraven på budgeten skärps för att den ska bli ett mer effektivt instrument i styrningen och för att den också tydligt ska kopplas till inriktningen i det tioåriga programmet. En samlad bedömning ska även göras av den kommunala koncernens ekonomi.
- ▶ Kraven på uppföljning genom delårsrapporten förenklas och tidigareläggas, men *kraven på att vidta åtgärder vid avvikelser föreslås skärpas.*
- ▶ *Ett krav införs på rättvisande räkenskaper för att fullmäktige ska kunna godkänna årsredovisningen.*
- ▶ För att stärka tillämpningen och efterlevnaden av reglerna för ekonomisk förvaltning ska bl.a. att revisorernas granskning av regelefterlevnad utökas som ett led i ett förstärkt ansvarsutkrävande. En statlig myndighet får i uppdrag att ge vägledning och stöd till kommuner och regioner och att följa den ekonomiska utvecklingen i sektorn.

Covid-19

Resursförstärkning

- ▶ Riksdagen beslutade under våren 2020 om en permanent resursförstärkning till Sveriges kommuner och regioner från 2021 på 12,5 miljarder kronor, varav 8,75 miljarder kronor till kommunerna.
- ▶ Bidraget ska ses som ett generellt statsbidrag.

God vård och omsorg av äldre

- ▶ Karlshamns kommun har erhållit statsbidrag för att säkerställa en god vård och omsorg av för äldre personer med 16,0 mnkr. Återbetalningsplikt föreligger inte för erhållet stöd och i enlighet med RKR R2 skall statsbidraget redovisas till 8/12-delar per delårsbokslutet. Karlshamns kommun har redovisat bidraget i sin helhet vilket medför ca 5,4 mnkr för högt resultat i delårsbokslutet. Bidraget är hanterat korrekt i helårsprognosen för 2021.

Skolmiljarden

- ▶ Riksdagen beslutade under 2020 om en satsning för att öka förutsättningarna för alla barn och elever (förskola, grund- och gymnasieskola och vuxenutbildning) att få den utbildning som de har rätt till, trots pandemin. Riksdagen har i två omgångar beslutat om ett stöd på 1,25 miljarder kronor till insatser i kommunala och fristående skolor.
- ▶ Bidraget ska ses som ett generellt statsbidrag. Bidraget har betalats ut under februari-juli 2021.
- ▶ Karlshamns kommun har erhållit c:a 3,7 miljoner kronor.

God redovisningssed

- ▶ Inför upprättandet av delårsbokslutet har ekonomiavdelningen, i likhet med tidigare år, upprättat en bokslutsinstruktion. Fastställd rapporteringsplan finns inlagt i kommunens Processtöd vilken säkerställer att alla konton tillförs dokumentation och avstämningar i samband med upprättande av bokslut.
- ▶ Enligt uppgift tillämpar kommunen fullt ut de redovisningsprinciper som följer av nya redovisningslagstiftningen enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.
- ▶ Vi har översiktligt granskat kommunens avstämningar per 2021-08-31. Vi konstaterar att bokslutsprocessen och avstämning av konton är väl dokumenterade.
- ▶ Vi konstaterar att ändamålsenliga avstämningar har skett och att delårsbokslutet kan ligga till grund för prognosen.
- ▶ Ett pågående arbete för att efterfölja RKR:s rekommendation avseende exploateringsredovisning har påbörjats och ekonomiska effekter per 2021-08-31 har medfört nedskrivningar uppgående till 7,8 mnkr. Helårsprognosen redovisar ett nedskrivningsbehov om totalt 14,8 mnkr och försäljningsintäkter av exploateringsfastigheter om 8,6 mnkr.

God ekonomisk hushållning

Balanskrav

- ▶ I delårsrapportens resultatutveckling och analys finns en redogörelse över det förväntade balanskravsresultatet för räkenskapsåret 2021.
- ▶ Kommunallagens krav på en ekonomi i balans förväntas bli uppfyllt vid räkenskapsårets utgång.

God ekonomisk hushållning - Finansiella mål

Kommunen har följande fastställda finansiella mål

- ▶ Resultatnivån i förhållande till skatte- och bidragsintäkter (överskottsgraden) över en femårsperiod skall uppgå till lägst 1 procent.
  - ▶ Utfallet uppgår till 0,7 vilket innebär att målet inte uppnås. Kostnaderna måste anpassas efter intäkterna och ekonomin sätter ytterst gränsen för det totala verksamhetsutrymmet om det blir konflikt mellan mål och resurser. Prognosen för helåret 2021 är en budgetavvikelse på +29 mnkr och ett utfall på +50 mnkr. Nämnderna redovisar ett underskott men detta balanseras av finansförvaltningen.
- ▶ Soliditeten skall uppgå till minst 60 % i genomsnitt över en femårsperiod, exkl. pensionsförpliktelser som inte redovisats bland skulder och avsättningar
  - ▶ Bedömningen är att kommunen kommer att klara soliditetsmålet 2021 då detta mått per 2021-08-31 uppgår till 63 procent.

God ekonomisk hushållning - verksamhetsmål

- ▶ Kommunfullmäktige har beslutat om kommunens mål och budget för 2021 och planåren 2022-2023. I december 2018 beslutade kommunfullmäktige om kommunprogram med inriktningsmål för mandatperioden 2019-2022.
- ▶ Från och med 2019 beslutar kommunfullmäktige om 5 inriktningsmål.

Inriktningsmål	Måluppfyllelse
Karlshamn tar ansvar för morgondagens samhälle	Sammanfattningsvis bedöms att måluppfyllelsen inte är total men på väg mot god.
Karlshamn erbjuder kunskap och bildning genom hela livet	Måluppfyllelsen inte är total i alla delar men flera indikatorer visar på en positiv utveckling.
Karlshamn ger utrymme för hållbar utveckling och entreprenörskap	Måluppfyllelsen på gränsen till god.
Karlshamn är en plats för trygghet och livskvalitet	God måluppfyllelse
Karlshamns kommun är en effektiv och innovativ organisation	Krävs fortsatta förbättringar för att måluppfyllelsen ska kunna sägas vara på väg mot god eller god. Främst avseende sjuktal och ekonomi. Resultatet är bättre än förra året, vilket innebär en positiv utveckling

Kommunstyrelsens bedömning av god ekonomisk hushållning

- ▶ "Den övergripande bedömningen är att kommunen är på väg men inte fullt ut uppnår en god ekonomisk hushållning utifrån uppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål tillsammans med det ekonomiska resultatet."
- ▶ Vi håller med om kommunstyrelsens bedömning av god ekonomisk hushållning.
- ▶ Vi noterar att endast ett av inriktningsmålen bedöms uppfyllas. Vi uppfattar att det görs en subjektiv bedömning av inriktningsmålen från kommunen och sammanvägning av åtgärder och handlingsplaner för att bedöma måluppfyllelsen.
- ▶ Vi gör ingen annan bedömning än kommunstyrelsen avseende måluppfyllelse per 2021-08-31.

Sammanfattning

Utfall och kostnadsutveckling

- ▶ Resultatet per 31 augusti 2021 uppgår till 112 mnkr och i prognosen för helåret 2021 uppgår det till 50 mnkr.
- ▶ I delårsrapporten redogörs för effekterna av Covid-19 för nämnderna och kommunen som helhet.
- ▶ I enligt med prognosen för 2021 förväntas verksamhetens nettokostnader uppgå till 98,0% av skatteintäkterna att jämföra med 100,0% för 2020. Osäkerhetsfaktor kan vara framtida statsbidrag som i år varit en faktor till förbättringen 2021.

God redovisningssed

- ▶ Enligt uppgift tillämpar kommunen fullt ut de redovisningsprinciper som följer av nya redovisningslagstiftningen enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.
- ▶ Ett pågående arbete för att efterfölja RKR:s rekommendation avseende exploateringsredovisning har påbörjats och ekonomiska effekter per 2021-08-31 har medfört nedskrivningar uppgående till 7,8 mnkr. Helårsprognosen redovisar ett nedskrivningsbehov om totalt 14,8 mnkr och försäljningsintäkter av exploateringsfastigheter om 8,6 mnkr.

Verksamheternas budgetavvikelse

- ▶ Verksamheternas totala prognostiserade budgetavvikelse uppgår till -34,0 mnkr. Negativa budgetunderskott konstateras för Kommunstyrelsen (-4) Teknik och Fritidsnämnd (-2) och Nämnden för arbete och Välfärd (-36).

- ▶ Finansförvaltning redovisar positiv avvikelse på 63 mnkr varav skatteintäkter och statsbidrag (+42,0).

Balanskravet och mål för god ekonomisk hushållning

- ▶ Prognosen för helåret indikerar att balanskravsresultatet kommer att uppgå till 49,8 mnkr.
- ▶ Ett av två finansiella resultatmål uppfylls.
- ▶ För verksamheternas kvalitet och resultat redovisas en förhållandevis god måluppfyllelse. En av fem inriktningsmål visar på god måluppfyllelse. Vi noterar att flera av de andra målen anses ha en positiv utveckling.
- ▶ I delårsrapporten dras slutsatsen att kommunen är på väg men inte fullt ut uppnår en god ekonomisk hushållning.

Slutsats och bedömning

- ▶ Resultatet i delårsrapporten är inte i enlighet med av Kommunfullmäktige beslutade mål.
- ▶ Kommunen bedöms inte uppnå målsättningen om God Ekonomisk Hushållning för 2021.
- ▶ Vi noterar att endast ett av inriktningsmålen bedöms uppfyllas. Vi uppfattar att det görs en subjektiv bedömning av inriktningsmålen från kommunen och sammanvägning av åtgärder och handlingsplaner för att bedöma måluppfyllelsen.

Karlshamn den 18 oktober 2021

Lars Starck, Auktoriserad revisor

Harald Justegård, Auktoriserad revisor

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

